

Roman

Poštnina plačana v gotovini Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
 1/2 leta 20 Din, 1/3 leta 40 Din,
 vse leto 80 Din. — Račun
 poštne hranilnice v Ljubljani
 št. 15.393. — Dopisi: „Ro-
 man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 26. IV. 1930 Leto II. - Štev. 17

V objemu teme

roman
 po E. v. Wildenbruchu priredil B. R.

Ihteč je odšla v spalnico. Postrežnico je odslovila. Ta trenutek ni nikogar marala zraven sebe. Vrgla se je na posteljo.

Zazeblo in spreletelo jo je, ko se je dotaknila svežih platnenih rjuh. Tesno se je zavila v odejo in med solzami prvič zaspala na višavski graščini.

IX

NOČ IN DAN

Nekdo drugi v gornjem nadstropju pa ni mogel zaspati: Daničin mož, Egon Višavski. Prišel je bil v svojo sobo, zapahnil vrata za seboj in jel hoditi po sobi, iz kota v kot, brez prestanka, brez počitka, kakor divja zver v kletki za železnimi palicami.

Kako je bil podnevi miren! A zdaj, zdaj je izginil pokoj iz njegove duše, kakor tanka skorja vrh lave, ki jo odnese, ko ognjenik oživi. Vse temne sile, ki so spale v njegovi duši, so zagorele, vsi divji nagoni, ki so se skrivali v njej kakor gnusne pošasti v tropskem blatu, so dvignili glave. Niso se dali več krotiti, niso se več hoteli pokoravati ukazujočemu „nel!“ s katerim jih je takrat za trenutek potlačil k tlom. Kakor ognjeni plameni so bičali njegovo razgreto glavo, njegove blodne misli.

Neprestano je videl pred seboj svojo Danico, svojo mlado cvetočo ženo, ki ga je vleklo k njej. Videl jo je, kako je stopila v spalnico, kako se je počasi začela slačiti. Natanko je v duhu videl vse, kakor da se zdajle dogaja pred njegovimi očmi.

Kos za kosom je padala obleka z nje. Zdaj je razklenila svoje bele roke in tedaj — tedaj...

Obstal je sredi sobe in se prijel za sence. Njegove oči so bile široko odprte, kakor bi stal pred strašno prikaznijo. Ali je bil on tisti človek, ki ga je videl pred seboj, tisti človek, ki se je kakor besna zver vrgel na slabotno ženo?

„Da, jaz sem bil,“ je jecljal sam pri sebi. „Kaj je rekel nekoč Ivan?... Da bom nekoga ubil, če se poročim. Star zdravnik mu je to povedal... in starec ni lagal...“

Egon je vedel, da se bo to res zgodilo. Tudi to je vedel, koga bo ubil. Šele v tem trenutku je bil trdno prepričan, da je res blazen, da so bili vsi boji zaman, zaman vsi napori, vsa samopremagovanja... vse, vse!

Ob mizi se je zgrudil na tla. Z rokami si je segel v lase in si jih jel puliti. S čelom je udaril ob mizni rob. In čudni, strašni glasovi so se utrjali iz njegovega grla.

„Nočem... nočem... nočem!...“

Potem se je vihar v njem pomiril. Egon je ves izmučen obležal na tleh.

Celo uro je tako ležal in topo buljil predse. Končno je le zbral toliko moči, da se je privlekel do postelje in se brez zavesti zgrudil nanjo.

In še nekdo je bedel tisto noč v drugem nadstropju. Stari Ivan.

Ni spal. Vedel je, da od tega dne naprej ne sme več spati. „Vlomilka“ je v graščini. „Nesreča“ se je vsedla v tiho hišo, zato mora paziti. Zmeraj jo mora imeti pred očmi. Bogve kaj se vse lahko primeri, če bo spal!

Začnite danes! Ker dobivamo čedalje več naročil onih števil, v katerih se je začel naš roman „Tiger“, in nam utegne zaloga poiti, prinašamo danes izjemoma še enkrat izčrpano vsebino dosedanjih nadaljevanj tega velezanimivega romana. Kdor „Tigra“ do zdaj še ni čital, naj ga začne takoj, dokler še ni **prepozno!**

Graščak mu je prepovedal priti Danici pred oči.

Seveda je ubogal. Vsi stari psi-čuvaji so pokorni... pa so tudi čuječi... in zobe imajo!

„Prav je imel gospod Egon, da me je poslal proč, da je spravil svojo ženo na varno... Prav je imel... prav je imel...“

Zaklenil se je v sobo in neprestano ponavljal te besede. Vmes pa si je mel koščene roke in se smejal.

„Prav, da me ne pusti k njej, kajti če pride meni v roke —!“

Zaškripal je z zobmi in stisnil roke v pest.

Ko je odbila ura enajst, je čul, da hiti nekdo po stopnicah. Skočil je k vratom in prisluhnil. Vrata Egonove sobe so se odprla in zaprla.

Ivan je takoj vedel, kdo je bil mož, ki je prihitel po stopnicah. Graščak sam! Torej se je že prvi dan začelo!

„Zdaj sedi v svoji sobi, kakor neumna miška,“ si je dejal Ivan. „Kakor neumna miška! Nastavil sem ji kos slanine, pokusila ga je in se šele zdaj zavedla, da je bil zastrupljen...“

Zarezal se je. Težko se je vzdržal, da ni izbruhnul v glasen smeh, tako glasen, da bi odmevalo po vsej hiši.

Ta neumna, neumna miš! Ali ni res smešno, presmešno?

Potem se je splazil v vežo in naprej po hodniku do vrat Egonove sobe. Sklonil se je h ključavnici in prisluhnil. Ko je čul graščakove korake, njegove vzdihne in pretrgane besede, je zaničljivo pokimal.

„Zdaj imaš, kar si iskal! Ali ti nisem rekel, da bodi pameten?“

Vso noč bi bil tako stal pri vratih in poslušal, kajti užival je ob misli, da njegov gospodar trpi. Privoščil mu je. Ni se mogel odločiti, da bi se vrnil nazaj v svojo sobo. Porajala se mu je misel, da mora še nekaj ukreniti. Toda kaj? Zdelo se mu je, da je zdaj on gospodar. Še enkrat je šel doli po stopnicah v pritličje. Vse hodnike je oblezel, vse sobe, brez luči. Saj luči ni potreboval. Tudi v temi se je hitro znašel v svoji hiši. V svoji hiši — roko si je moral dati na usta, da se ni zagrohotal. Ko se je končno vrnil v svojo sobo in stopil čez prag, se je sklonil. Vedel je, da je bil nenadoma zrasel. Da, čudno — zrasel!

Najmanj za glavo. In če se ne bi bil sklonil, bi bil treščil ob podboj!

Pomlad je opravila svojo dolžnost. Skozi vsa okna in špranje višavskega gradu so silili drugo jutro solnčni žarki, kakor bi hoteli razsvetliti in ogreti ta mračni zaboj do mozga.

Ko je stopil Egon k oknu svoje sobe in pogledal na dvorišče, je videl, da je že nekdo pred njim vstal. Med gredami je stopala ženska postava s slamnikom na glavi. Zdaj pa zdaj se je za trenutek ozrla okrog sebe in pogledala, ali kdo ne prihaja.

Egon se je žalostno nasmehnil. Doli na vrtu ga je čakala Danica... Solnce jo je zbudilo že zgodaj zjutraj. Kar strpeti ni mogla v postelji.

Ko jo je zagledal, se mu je zazdelo, da je zdajci izginila tista móra, ki ga je tlačila vso noč. Zdelo se mu je, da so bile samo grde sanje, ki izginejo v pozabo, ko se človek prebudi. Ne da bi se pomišljal je odprl okno in jo poklical.

„Danica!“

Ko je začula njegov glas, je za trenutek prestala in se ozrla k njegovemu oknu. Njen obraz, ožarjen v jutranjem solncu, je bil kakor cvetoča roža.

„Pridi dol, Egon,“ mu je zaklicala, „tu je tako lepo!“

Njen glas se mu je zdel podoben jutranji pesmi škrijančka. Sklonil se je skozi okno.

„Tako pridem...“

Tako ji je rekel, vendar je še ostal pri oknu, ker ni mogel odtrgati pogleda od nje.

Še zmerom je stala med gredicami in se mu smehljala.

„Pridi vendar...“

Tedaj se je vrnil k postelji in se začel oblačiti. Komaj zdaj je začutil, kako zelo ga je izmučila prečuta noč. Opotekel se je. Šele mrzli curek vode, ki si ga je zлил na tilnik, ga je malce osvežil, ko pa je prišel na dvorišče, ga je mahoma minila utrujenost. Res je bil bled, toda Danica je bila tega vajena.

Prihitela mu je nasproti. Prestregel jo je za roke in jo pritisnil na srce; tedaj je tudi ona pozabila, da je zaspala med solzami.

Da kolikor moči gospodarsko izrabimo prostor, bomo odslej opustili Vsebinsko na prvi strani.

Dan je ostal jutru zvest. Vesel in lep je bil do večera. Prav zato je bil za Egona naporen in utrudljiv. Danica ga ni pustila izpred oči. Do večera je moral letati z njo po parku. Komaj da mu je opoldne privoščila nekaj trenutkov počitka.

Park ji je bil zelo pri srcu. Vsa zaljubljena je bila vanj. Dotlej ga je še malo poznala, zdaj pa jo je moral Egon seznaniti z vsemi njegovimi skrivnimi koticiki. Zrasla je v mestu, zato ji je bila priroda, ki jo je zdaj prvič videla v vsej njeni lepoti, kakor knjiga pravljič, ki se odpira pred otrokovimi očmi. Vsako najmanjšo stvar je občudovala. Pod vsakim drevesom, kjer je žgolet slavček, je morala obstati in poslušati. Če je videla kosa, ki je skakljal po beli stezi, se je takoj oklenila Egona.

„Poglej vendar, Egon, kako je srčkan!“

Bila je kakor otrok. Ničesar ni več potrebovala, ničesar ne zahtevala.

Na snočnji večer, ki jo je prej navdajal s tako grozo, je že pozabila. Ni razumela svojega moča, vendar ni silila vanj, ker je vedela, da ga v takih trenutkih ne sme nadlegovati in izpraševati.

Čutne narave ni bila. Res so časih prihajale ure, ko ji je zavalovila kri; toda živela bi se tudi bila v misel, da je njen zakon z Egonom samo prijateljska zveza.

Na tihem si je mislila, kako bi živela, če bi bilo to res.

Ali je mož, ki je šel počasnih korakov za njo, to slutil? Ali je čital to vprašanje v njenih očeh? Morda...

— — — — —
Tedaj se je v njegovi duši zbudil težak dvom.

Zakaj je tako brezskrbna? Ali je tudi ona pozabila tisti grozni dogodek snoči? Ali ji ni šel prav nič do srca?

Čutil je, da ji mora vse to prikriti. Čutil je, da ji sme pokazati samo enega človeka, ki je skrit v njem, dobrega, ljubeznivega, plemenitega — drugega pa morata skriti noč in tema, da ga ne bo nikdar več videla, kajti če bi ji prišel še kdaj pred oči —. Vedel je, da mora biti močan in nositi svojo boleost in svoje trpljenje sam, čisto sam...

Sam, čisto sam...

Težke misli so se mu podile po glavi. Iz njih ga je prebudil šele njen glas.

Stala je pred njim obsuta s solnčnimi žarki. Bila je res kakor solnčni žarek, on pa, on je bil teman oblak, ki se vleče za njo. In v oblakih je nevihta, propast luči in njena smrt... Kdo je tu, da bo branil luč, ta živi žarek, pred neurjem? On sam? On sam jo mora varovati in braniti pred samim seboj?

Ali bo imel dovolj moči? Vselej dovolj moči?

Prestrašil se je in ta strah ga ni več pustil. Bil je kakor mōra, ki ga je tlačila od dne do dne čedalje bolj. Tema ga je strašila. Bal se je noči. Ko se je proti večeru vrnil z ženo v graščino, je dal prižgati vse luči, da bi bilo svetlo, da bi si mislil da je dan. Kajti podnevi pošasti niso imele nad njim moči. Samo to je pozabil, da je v svoji luči, ki se je odbijala od vseh zreal, Danica še lepša, še bolj zapeljiva. In prav tega se je najbolj bal. Ko je podnevi begal z njo po parku, se mu je zdelo, da je majhno dekletce, ki bi mu bil lahko oče, zdaj po noči pa je postala spet ženska. Vsaka njena kretnja ga je vabila in vsaka najmanjša stvar, tudi šumenje obleke, je vselej iznova zbuvalo njegove čute!

Odšla je v svojo spalnico in se preoblekla. Ko je prišel k njej, je stala pred stensko sliko in si jo ogledovala. Iz visoko zavihanih rokavov je gledala njena bela ročica. Ta bela ročica — tako ga je prevzela, da je spet hotel skočiti k njej in jo objeti. Tedaj pa se je obrnila in ga z nasmeškom pogledala. Kako nedolžen, otroški je bil nasmešek!

Potem sta večerjala in se pogovarjala. Vendar nista čakala, da bi stara ura na kamninu odbila enajst. Ko se mu je zdelo, da je že dovolj pozno, se je sklonil k njej.

„Ali si trudna?“

Potrdila je z zaspanimi očmi.

„Pomladni zrak utruja,“ je dejala tiho, „in tako lepo je zaspati ob petju slavčkov. Ali čuješ, Egon, to krasno petje?“

Stopil je k oknu, ki je bilo odprto na stežaj. Kakor dih pomladi je prihajal v sobo glas slavčka iz temnega parka. Ljubezen je zbudila te glasove in kakor bi jima klicala: „Ljubite se, zdaj je čas ljubezni!“

On pa je stal ob oknu in je ni smel ljubiti. Bol, ki mu je trgala dušo, je bila tako silna,

da je izgubljal zavest. Opreli se je moral ob oknice, da se ni zgrudil.

„Lahko noč,“ je spregovoril z muko. Stopil je k njej, da ji poda roko. Poljubiti se je ni upal... Kako nežno ga je pogledala!

Tedajci pa se je sklonil in ji strgal čeveljček z noge.

Skoraj se je prestrašila.

„Kaj počneš, Egon?“

Hotela mu ga je vzeti, toda on ga je stisnil trdno v roko.

„Za spomin,“ je zakričal, „za spomin...“

Zasmejal se je na glas, tako čudno, da jo je izpreletelo. Potem je dvignil čeveljček k ustom in ga poljubil. Topel je bil še čeveljček, njena toplota je žarela iz njega... Ko se je spet ozrl za njo, je videl, da ji silijo solze v oči. Obrnil se je, zbežal skozi vrata in jih za seboj zaloputnil.

Danica je vstala in z enim čeveljčkom na nogi odšla v svojo spalnico.

X

STRASNA NOČ

Dokaj dni je prešlo za tem večerom in vsi so bili enaki. Zrak in nebo, vse je bilo polno solnčnega svita. Zelenje v parku je postajalo



LIANE HAID

v Ufinem zvočnem filmu „Nesmrtni potepuh“ („Der unsterbliche Lump“)

čedalje gostejše. Gozd in vrt je dehtel. Vse je živelo, vse se je izpreminjalo, samo dve bitji sta ostali enaki, dve bitji na višavski graščini, cvetoča Danica in blede Egon.

Čedalje večji je postajal prepad, ki ju je ločil.

Strašne so bile posledice noči brez spanja. Njegovi živci so bili zjutraj tako uničeni, da se je vsak dan bolj bal samega sebe. Čez dan so se popravili, zvečer pa so bili spet napeti, kakor strune na goslih, ki utegnejo počiti vsak trenutek.

Vsak večer se je moral boriti sam s seboj. Kako težko je premagoval svoje skrivne želje! In vsak dan teže! Kadar je pomislil, da to nekega dne ne bo več mogoče, se je zgrozil.

Vsak večer, kadar se je vrnil v svojo sobo, se mu je zdelo, da stoji nekaj za njim in sam ni vedel kaj. Nekaj strašnega je srepelo vanj z zelenimi očmi, s prežečim pogledom. Tako natančno je čutil navzočnost tega neznanega bitja, da se mu je časih zazdelo, da čuje njegovo tiho, pritajeno sopenje.

Takrat je vzel luč in prebrskal vse kotičke sobe, dokler se ni prepričal, da ni nikogar v sobi. Takrat se mu je odvalil težak kamen od srca. Prepričan je bil, da je bil le žrtev svojih uničenih živcev...

Nekaj pa je bilo, česar ni opazil, kadar je iskal s svetiljko po kotih sobe in se približal vratom, ki so vodile na hodnik. Opazil ni nekoga, ki je dotlej sklonjen gledal skozi ključavnico, ki pa je odskočil in se potuhnil v kot za omaro, ko je opazil, da je luč pri vratih.

Opazil ni starega Ivana.

Danica je videla, da Egonu nekaj manjka. Skrbno ga je vprašala, kaj mu je.

„O nič,“ ji je odvrnil s prisiljenim nasmeškom. Zbral je vse svoje moči. Hotel je biti dober in prijazen. Kakor še nikdar. Samo da ona ne bi česa opazila!

Zvečer je bila utrujena kakor otrok, ki se je ves dan igral.

„Nocoj se bom dodobra naspala,“ mu je dejala, ko sta prišla do vrat njene spalnice. Potem mu je želela lahko noč.

Lahko noč... njemu!

Danes je bil tako dober, da ni vedela, kako bi se mu zahvalila. Nežno se je privila k nje-

mu, da bi ga poljubila. On pa se je vzravnal, kakor bi se hotel odtegniti njenim ustnicam. Toda zaman — Danica si je vtepla v glavo, da mora priti nocoj do svojega poljuba. Smehljaje je poskušala doseči njegove ustne, ker pa je bila premajhna, mu je morala stopiti na nogo in se vzpeti na prste. Šele takrat so se njene ustnice dotaknile njegovih in tako je dobila svoj zaželeni poljub.

Dvoje ustnic se je strnilo. Egon je čutil, kako se je stiskalo njeno telo k njemu in na svojih nogah njene male prstke.

V tem trenutku se mu je zdelo, da se je nekaj utrgalo v njem, kakor prenapeta struna, in v ušesih mu je zašumelo.

Odrinil jo je od sebe.

„Zdaj greš spat?“ jo je vprašal z jecljajočim glasom.

„Seveda grem,“ mu je veselo odgovorila.

Vrgla mu je poljub v slovo in izginila v temi.

Legla je in takoj zaspala.

Malo pozneje — sama ni vedela, ali je potekla ura ali samo minuta po tem dogodku — jo je prebudil šum v njeni sobi. Ko je napol odprla zaspane oči, je videla, da je v sobi svetlo. Kako je bilo to mogoče? Saj je bila vendar utrnila luč.

Pomela si je oči. Luč je prihajala od vrat in skozi svileni zastor ob postelji je opazila temno postavo, ki je stala pri vratih.

„Ali si ti, Egon?“ je vprašala pol budna.

Nihče ji ni odgovoril. Postava pri vratih se ni zganila. Tedaj se je Danica dvignila in se oprla na komolec.

„Ali si ti, Egon?“ je vprašala še enkrat in glas ji je drhtel.

Postava se je približala, obstala ob znožju postelje in z naglo kretnjo odgrnila zastor. S svetiljko v roki je stal pred Danico njen mož Egon Višavski.

Niti besedice ni rekel. Njegove oči so visele na njej. Ta pogled — kakor bi jo hotel prebosti.

Sirota ni vedela, kaj naj stori. Vsa prepadena je uprla vanj svoje prestrašene oči.

O taščah zbijajo šale tisti, ki je nimajo. Kdor ima taščo, ne zbija več šal.

Rudolf Löwit:

Ljubezen in druge nizkotnosti

Maks je sedel v kotu sobe, živo zatopljen v časopis. V resnici pa ni bil tako živo zatopljen, kakor se je kazal, nego je njegov pogled skrivoma vedno iznova streljal tja k Emiliji.

Emilija je sedela v drugem kotu in si zamišljena pilila nohte. V resnici pa ni tako zamišljena pilila, kakor se je zdelo, nego je skrivoma neprestano pogledovala k Maksu.

Tako je on čital in ona pilila, dolgo in brez besede.

Ko pa se je, končavši nohte, pripravila, da začne obdelovati obrvi, je on odložil list.

„Povej mi,“ je jel gubančiti čelo, „kam pa se odpravljáš, da se tako lepotičiš, he, povej?“

„O,“ je odgovorila malomarno, „morda zato, ker si malce popravljám nohte? Saj vendar ne morem hoditi po svetu s kremplji kakor orel.“

„Aha. Kaj pa z obrvmi? Od kdaj in čemu si krtačiš in mažeš obrvi, he, povej?“

Porogljivo je skrivila zgornjo ustnico.

„Taka je danes moda.“

Zavil je oči.

„To ni nikak odgovor. In ne krivi ust, če govoriš z menoj, in odgovarjaj mi, če smem prositi, manj ujedljivo.“

Čopič ji je pal iz roke.

„Ali nemara iščeš prepira? Potem pa le odkrito povej!“

Požrl je slino.

„Ne iščem prepira, toda ti se izvijaš mojemu vprašanju. Vprašam te tedaj jasno in odkrito: Kam se odpravljáš, kaj imaš v mislih?“

Nedolžno in neodločno je zmajala z glavo.

„Nič posebnega nimam v mislih in sama ne vem prav, kam se odpravljám. Morda pojdem v kino gledat novi Jammingsov vefilm, ali spremim Elo k šivilji ali pa nemara skočim mimo grede v kavarno ‚Nirvano‘, da odigram partijo šaha z Ludvikom.“

„Ha!“ je vzkipele in s silo spustil pest na mizo.

„Kaj ha?“ se je začudila s prelestno-naravno prirodnostjo, ki je Bog vedi zakaj spominjala na novo rojenega pingvina.

„Ha!“ je zagrgal in planil na noge. „Tedad skočiš nemara mimo grede k Ludviku v kavarno Nirvano, he, povej?“

„Zakaj pa ne?“

Zaškrtal je z zobmi.

„A jaz ti rečem in povem, da ne pojdeš, razumela? In če navzlic temu pojdeš, bo skandal, kakršnega tista kavarna še ni videla, kar stoji. Pograbitim ti pobalina izza igralne mize in ga tako obdelam s prvo biljardno palico, ki mi pride pod roke, da bodo gostje in natakari pridrevili z vseh strani pogledat, kaj se godi.“

Srepa se je Emilija zagledala v Maksa.

„Maks,“ je zajecjlala vsa v skrbeh, „ali te je nemara pičila strupena muha, ali se ti je zbledlo?“

„Molči, žena,“ je zarežal Maks, „tvoj svetohlinski obraz me ne more zaslepiti, preveč premetena komedijantka si mi. Toda mene ne boš in tudi on me ne bo. Ali misliš, da ne vidim, kaj se pripravlja za kulisami, kako zaljubljeno in abotno te zmerom gleda in kako srečna mu vselej vračaš pogled in kako zmerom vzdihujeta drug drugemu?“

Emilija je vsa obupana sklenila roke.

„Maks,“ je zagostolela, „če prav razumem, si ljubosumen na Ludvika, na to krivonogo,

nikoli ne obrito nakazo, ki mu vrhu tega pentlja suknjiča zmerom sili za vratom na dan?“

Maks je od osuplosti zazijal.

„Kaj,“ je zajecjlal, „ali prav čujem in so tvoje besede glede Ludvika res poštene in res nisi zaradi njega hotela v kavarno Nirvano in ti je on res popolnoma lanski sneg, he, povej?“

Emilija se je srebrno zasmejala.

Maks je ganjen razprostrl roke.

„Veš, ljubljena žena,“ je dahnil, „moja prevelika ljubezen in v zvezi z njo moja gloda-joča ljubosumnost sta me za trenutek zaslepili. Ali mi moreš odpustiti?“

Emilija je brez besed pobesila glavo in Maks je pritisnil poljub na njeno teme.

Vzel je klobuk in palico in pomirjen zapustil zakonsko stanovanje.

Emilija je gledala za njim, dokler niso njegovi koraki počasi zamrli.

„Ne, kaj takega, Ludvik in jaz,“ se je zgrozila. „To bi bila prav zares zabloda okusa.“

Stopila je k telefonu in poklicala številko.

„Halo, Toni, ali si ti? Poljubček! Oprosti zamudico. Imela sem komičen prepirček s svojim možem, povem ti ga ustmeno. Takoj se oblečem. Najkasneje čez pol ure bom pri tebi.“

Med tem je Maks stopal po cesti.

Na vogalu je postal in pomignil avtomobilskemu izvoščku.

„Potegnite me naglo do končne postaje podzemeljske železnice, dobite dobro napitnino.“

Maks je stopil v avto in si zapalil cigareto.

„Hihi,“ se je zasmel pred se, „od časa do časa je takle prizorček ljubosumnja čisto dobra stvar, žena vsaj pozorna ne postane.“

Udobno se je naslonil na blazino in se peljal ven iz mesta do končne postaje podzemeljske železnice, kjer je bil dogovorjen z Lino, dražestno plesalko iz bara Tuttifrutti.



Nekaj izvanrednega v vsakem pogledu
je pisalni strojček

Remington Normal 1930.

Zahtevajte prospekt!

A. PRELOG

Ljubljana — Marijin trg

Američan obišče svojega londonskega prijatelja. Le-ta mu razkazuje mesto, vendar ne kaže Američan prevelikega zanimanja in navdušenja. „Nu, kako vam je pa tole poslopje pogodu?“ ga vpraša Londončan in mu pokaže lepo veliko hišo. — „Ni slaba,“ odvrne Američan, „a to je tudi edino veliko poslopje, kar sem jih do zdaj videl pri vas; v Ameriki bi vam takihle palač lahko pokazal na stotine.“ — „Že mogoče,“ odvrne Anglež. „To je blaznica.“

Ali ste bolni?

Če ste nervozni

Nervozen človek je pravcat mučenec, drugim pa nadlega. Nikoli naj ne reče: „O, saj ni nič, to so samo živci.“ Nervoznost je bolezen, in vrhu tega se tiste vrste, ki jo je težko prenasati. Kdor pravi: „Tudi s to boleznijo se da živeti,“ vara samega sebe, ker to ni res. Človek živi res navzlic bolezni, toga trpi in nima nikakega veselja na življenju. Če ste nervozni, se ravnajte po tehle nasvetih in boste videli, da vam bo kmalu bolje.

Idite kmalu spat in ostanite osem do deset ur v postelji. Preden zaspate, nikar ne čitajte. Odložite sleherni miselno delo na drugi dan. Ko vstanete, stopite pod mlačno prho ali pa se okopljite v topli vodi. Nato se malo natelovadite bodisi s prostimi vajami ali s hojo, plavanjem ali igro na prostem, kakršen je pač letni čas, toda ne toliko, da bi se utrudili. Nervoznost je časih posledica slabe prebave. Jejite počasi, vselej ob isti uri, jejite enostavne jedi, za pijačo pa naj vam bo sveža voda. Po obedu in večerji se nekoliko odpočijte.

Česen — zdravilo

Vojaški zdravniki pripovedujejo, da so v vojni v Galiciji jedli česen na kruhu z maslom kot sredstvo za črevesne bolezni. V drugih krajih kakor na primer na južnem Madžarskem in na Štajerskem drgnejo svinjino s česnom, da jo obvarujejo gnitja. In baš zaradi te lastnosti — preprečevanje gnilobe — ga priporočajo tudi zdravniki. Pri hudih črevesnih katarjih so opazili, da uživanje sirovega česna naglo zamori gnilobne in bolezenske bakterije. Celo pri bolnikih s trdovratnim črevesnim katarjem se driska naglo poleže in bolnik dobi tek. Ker česen v nikakršnem pogledu ne škoduje, je priporočljiv tudi za deco, ki trpi na črevesju.

Vražji nahod!

Časih se nahoda ne moreš izbežiti. Najboljše zdravilo zanj je toplota, toplota in spet toplota. Najboljša toplota v postelji in topli mokri obkladki na vrat in glavo. Dobro pomaga tudi vdihavanje evkaliptovih par. Evkaliptovo olje dobiš v vsaki lekarni. Vliješ ga po kapljicah v vrelo vodo in vdihavaš eterične pare. Tako se nahoda najhitreje iznebiš.

Če ti ostane ribja koščica v grlu

Ribja koščica, ki ti je ostala v grlu, je ne samo neprijetna, nego tudi zelo nevarna stvar. Najboljše sredstvo za to je, da pogoltniš sirovo jajce. Žilava, lepljiva, a vendar naglo zdrkljiva snov sirovega jajčnega beljaka ogrne koščico in ker celo jajce popolnoma izpolni žrelo in sapnik, potegne skoro vselej s seboj tudi koščico, ki se je zataknila. Ker koščica beljak obda, tudi v želodecu in črevu ne more napraviti škode.

Max:

Kdo najde pravo besedo?

Gospa X. je dva meseca prijateljica gospoda Y. Jasna stvar.

Odkar ima gospodična Mia prijatelja, se je vidno popravila. Tudi to vemo, kaj pomeni.

Gospod, s katerim so videli filmsko zvezdo v restavraciji, ni bil njen mož, nego njen prijatelj. Dobro.

Odvetnik Meyer je sicer oženjen, a ima prijateljico. Razumemo.

Toda, gospoda, kako naj rečem, če imam resničnega prijatelja?

Aha, tedaj imate vendarle prijatelja?

Nič „aha!“ Prijatelja imam, pravega prijatelja, kakor so stoletja imenovali prijatelja, človeka, s katerim me vežejo iskrenost, razumevanje, zvestoba, hvaležnost, enaki nazori, skratka to, kar so prej imenovali prijateljstvo. Kako imenujejo to danes, ko se je pravi pomen za to obrabil in preobrnil? Pa recite, milostljiva: „Dobim se s prijateljem v Benetkah.“ Ali: „Te cvetke mi je poslal prijatelj,“ ali: „Če mojega prijatelja ne bo nocoj na ples, se bom dolgočasila.“

Vsi se bodo pomembno spogledali.

Gospod, ki bi rekel na glas, da je ta in ta dama njegova prijateljica, bi to damo kompromitiral in izpostavil sramoti. Dobro. A stvar gre še delj.

Mladi baron F. si je uredil skupaj s prijateljem prelestno majhno hišico. Ali pa: Ali ste čuli, da je igralka P. za štiri tedne odpotovala v Bretanjo — s svojo prijateljico?

Mučno — kaj ne?

Prosim, prosim, tako rad bi spet imel prijatelje in prijateljice, brez vseh narekovajev in skrivnih misli.

Kdo najde pravo besedo?

Za potne noge

Maži noge s čopičem teden ali dva dan za dnem s triodstotnim špiritom.

Ali je treba, da imaš v stanovanju vse polno „podb“ po stenah? Ker ne moreš vsak dan vsega očistiti, se nabere prah in zarede muhe in pajki — sami sovražniki zdravja.

Ali je treba, da ljudje ob vsaki priliki poljubljajo tuje otroke, in ne pomislijo, da jih utegnejo okužiti?

T · I · G · E · R

N A P I S A L M A X B R A N D

Prejšnja vsebina:

Jack Lodge, edini sin imovitih roditeljev iz tako zvanih boljših krogov, je goden za žentev — tako vsaj trdi njegova mati, ki je vsa nesrečna, da se sin prav nič ne mara ukvarjati z nežnim spolom. Jack je krepak, visokorasel mož tridesetih let in ima za seboj nemalo prebitih nevarnosti in pustolovščin. Ravno danes ga je mati spet pestila zaradi ženitve. Jack se je izvijal, kolikor je mogel; ko je bil malone že v zagati, je najavil sluga Cecila Darlinga, Jackovega tovariša na potovanjih po Južni Ameriki in Afriki. Prišel ga je vabit s seboj na lov v afriško džunglo.

Jack ne ve, kaj naj stori. Materi se ne bi rad zameril, a Darlingov predlog je prezapeljiv. Ne more mu odoleti — pojde!

Drugo jutro se pelje Jack s svojim strežajem Sanfordom kupovat težko lovsko puško. Zdajci zagleda na cesti nenavaden prizor: množica hoče pobiti nekega šoferja, češ da je nalašč povozil branjevca, ki je prodajal sadje na ulici. Že lete kamni na šoferja, že se bliskajo noži; tedaj pa se kakor zraslo iz tal pojavi zraven šoferja neko dekle — in v trenutku se pobesijo vse roke in izginejo vsi noži.

Kakor bi trenil, pozabi Jack Afriko, lov in prijatelja Darlinga; na vsak način se hoče seznaniti s tem čudovitim dekletom. Sanford, ki ga pošlje na poizvedbe, mu pove, da ji je ime Mary Doverjeva in da ima krčmo 'Pri ukročenem merjascu', kjer deli juho po grošu pisker. Jack hoče takoj tja, čeprav mu Sanford brani; čudni ljudje da se zbirajo v tej krčmi. Ker Jack ne odneha, mu strežaj priskrbi stare cape, v katere se doma preobleče, in ga pouči, kako se mora vesti.

V krčmi se postavita Jack in Sanford v vrsto 'juharjev'. Mary je na svojem poslu; za vsakogar ima besedo. Neki postopač se ji ne pokori; tedaj pomigne Larryju, orjaškemu možu, ki opravlja pri njej službo 'venbacitelja'. Še preden se Jack zave, je bil Larry dvignil postopača kakor peresce in ga zalučil skozi vrata. Jacku zagomazi po hrbtu; take moči še ni videl.

Ko pride s Sanfordom na vrsto, ga deklica takoj izpregleda in le strežaju se mora zahvaliti, da ga ne dá prijeti kot nadležnega vsiljivca. Vendar nevarnost še ni minila; ko sedita v kotu za mizo, opazi Sanford, da se Mary pomembno spogleduje z Larryjem. Takrat stopi k Jacku neki McGuire; tik pred njim se spotakne in omahne na koleno, delaje se, kakor da bi mu bil Jack nastavil nogo. To je bilo znamenje za izzov; a Jack je miren. „Ti si mi premajhen,“ meni pokojno McGuire in se vzravna v vsej svoji velikosti. „Pripeljite mi Larryja!“

Larry si ne dá dvakrat reči. Gledalci pobožno pridržijo dih: joj, kako ga bo zdrobil! A Jack se spretno umika.

To je bilo, da. Dokler se bo mogel orjaku umikati, bo varen. Njegova pljuča so bila še neprizadeta, njegov dih popolnoma v redu, kakor da je še zdaj prišel v boj, in roke in noge so se še zmerom poslušno pokoravale njegovi volji; Boynton pa je bil predebel, da bi mogel dolgo prenašati take napore. Boril se je kakor neuk začetnik, a vendar ga je moral vsak tak naskok utruditi. Trosil je svoje moči kakor baterija municijo, kadar išče sovražne strojnice in strelja na slepo, zanašaje se na to, da bo en sam strel, ki pogodi, uničil sovražnikove postojanke. Iz zmešnjave prevrnjenih stolov in pobirajočih se človeških teles je četrtič navalil na Jacka in iz ust mu je visela pena togote. Toda ko mu je prišel na komolec, ga je obsula toča dobro merjenih udarcev; z okretom svoje velike glave se jih je otrese in zdaj se je vrgel naprej, da dokonča boj — toda udaril je v zrak. Jack se mu je bil izmuznil in ko se je velikan sopihaje obrnil, mu je spet treščil dobro merjen en-dva s strani v obraz. Hlastnil je po zraku, kakor bi bil dobil silen sunek v trebuh, in v tej bolečini je zamahnil, ne da bi se bil prej postavil v naskok. Prvič je njegova pest zadela cilj. Sicer ni bil utegnil deti vse svoje sile v udarec, vendar je bilo Jacku kakor, da bi ga zadelo besneče mlinsko kolo v prsi; vrglo ga je nazaj, da se je spotaknil in se opotekel na koleno.

Neznosna bolečina mu je zletela iz prs proti vratu in spet nazaj; če je ta udarec zadel občutljiv organ, je bilo konec boja, to je vedel! Res je bil pal, vendar mu ni vzelo zavesti, in še ko je vstajal, je videl, kako je Boynton spet navalil in njegov okovani čevelj je meril naravnost na njegovo glavo. Instinktivno se je umaknil v stran in čevelj je zdrevil mimo njegovih senc.

„Svinjarija!“ je zavpil Jack in planil pokonci. „Svinjarija!“ je ponovil in pogledal okoli sebe. Toda gledalcem se ta način boja ni videl prav nič nenavaden, in celo Mary, ki je iz kota, podpiraje si brado z rokami, s široko razprtimi očmi opazovala boj, se nikakor ni videla ogorčena. Kruleč se je Boynton zavrtel in njegove lehti so nalik cepcem zaveslale po zraku. Toda zgrešil je svoj cilj in Jack je opustil namero, da bi dalje prestrezal nasprotnikove sunke. Sklonil se je, da se je umaknil hlastajočim rokam, in potlej sam

sunil orjaku v obraz. Višnjeva otekline je zbuhanila tisti mah pod enim Boyntonovih oči, rdeča rana je zazevala nad njegovo zgornjo ustnico in tuleč, ves besen se je spet obrnil, spet je njegov naskok udaril v prazno in spet so Jackove trde pesti zadele svoj cilj.

Tako sta se nekajkrat zavrtela v krogu; prevračala sta ljudi in stole in mize z železnimi nogami in vselej je Jack le za las ušel strašnim udarcem 'venbacitelja', in vselej so njegovi protiudarci nalik zaušnicam treščili s plosko roko v Boyntonov obraz. Le-ta je bil že ves razdejan. Enega očesa že davno ni bilo več videti, usta so mu otekla in postala brezoblična rdeča masa, njegova srajca je bila vsa krvava. In vendar je vselej iznova vstajal, vselej iznova napadal, iskal nekritega mesta in skušal Jacka dobiti v svoje kremplje. Njegov dih je postajal pretrgan, njegova pljuča so sopla in pihala in edino še odprto oko mu je od blaznega napora skoro skočilo iz jamice. Imel je še neizmerne rezerve mišičnih sil in živčne energije, toda Jack je čutil, da se nasprotnik že bliža porazu.

Sklenil je, da si s poslednjim naskokom izvojuje zmago. Njegove lastne roke so bile brezčutne in trudne in ni imel več moči, da bi zamahnil z vso silo, dokler je skakal sem in tja in dokler je moral loviti čas, da se vrže v postojanko; zato je sklenil, da se s hrbtom postavi ob zid in poskusi prestreči njegov naskok.

Vzravnal se je tedaj z okrvavljenimi rokami sredi sobe in ročno smuknil v kot. Boynton je prihrumel za njim sopihaje bolj skozi zobe kakor skozi krvave ustnice. Ves napet, lahko sklonjen naprej je Jack pričakoval kritičnega trenutka, in ko mu je Boynton prišel v doseg, je sunil in zadel z obema pestema strašni obraz. Mogočno telo je omahnilo; še enkrat je udaril: en-dva! in orjaku so klecnila kolena; spet je udaril in takrat je velikan pal, a ne nazaj, nego naprej in ena njegovih krčevito napetih šap je zgrabila za Jackov vrat.

Ko je začutil Larryjev prijem, je Jack vedel, da orjak še daleč ni utrujen, prijem se mu je zarezal v meso, mu grozil zmečkati mišice in zdrobiti vretenca.

Druga velikanova roka je nalik udarcu z bičem zavihrala okoli njega in neizmerna teža

ga je potisnila k tlom. Spet je mislil, da je prišel konec, tedaj pa ga je rešil slučaj.

Pri padcu se je s pleči zadel ob zid in tako sta se moža prekucnila. Treščila sta na tla in Jack je bil zgoraj; potegnil je noge k sebi in z vso silo potisnil kolena orjaku v trebuh. Zdaj se je z vso silo vrgel nazaj, roka za njegovim hrbtom se ga je še zmerom oklepala, ona pa, ki je stiskala njegov vrat, je zdrsnila — bila je pač mokra od znoja in krvi — in jela polagoma popuščati. Še so žgali prsti kakor pektorica žarečih železnih konic v njegovem mesu, a vendar je roka izpuščala in zdaj je čisto popustila: kakor božji blagoslov mu je spet udaril sveži zrak skozi grlo in mu vdahnil novega življenja.

Z eno roko se je skušal ubraniti te krčevito tipajoče roke, ki ga je skušala iznova zagrabiti, z drugo pestjo je udaril, udaril še enkrat in še enkrat v obraz posekanega velikana, dokler se ni tudi roka na njegovem hrbtu zrahljala — in se je mogel odtrgati in vreči na noge.

Toda Boynton je šel za njim kakor železo za magnetom. Ni ga bilo več spoznati in zato ga je bilo še strašneje pogledati; toda ne udarci ne izguba krvi ga niso zmogli. Če bi se mu posrečil še eden le približno tako hud prijem kakor je bil oni, ki se mu je bil Jack pravkar po naključju izvil, bi bila huda, to je Jack vedel. A ko je Boynton planil kvišku, je z roko prevrnil z mize težko sifonsko steklenico. Za trenutek je obstal — zarjovel, pograbil steklenko, jo zavihtel in zalučal Jacku naravnost na glavo.

V drugih razmerah bi se bil le-ta izlahka umaknil, toda neizmerna osuplost ga je prikovala na tla. Sicer je prav dobro videl nasprotnikov namen, ko se je bil sklonil, a kaj takega se mu je zdelo nemogoče, zakaj živel je v deželi, kjer se pošteno bore. Nehote je sicer sklonil glavo, a steklenka ga je vendarle zadela na kraju čela in ga vrgla ob zid.

Vsi ti režeči in naslajajoči se obrazi so se zameglili pred njegovimi očmi; bolj slutil je kakor videl, da je Mary Doverjeva planila izza pulta, da ustavi boj. Tedaj mu je silna bolečina na čelu vrnila zavest. Vse to je trajalo komaj drobec sekunde, in že se je Larry Boynton pripravil, da se vrže na brezmočno žrtev. In Jack je začutil, kako je toplo, čudno

toplo curljalo na njegov obraz; kapljalo mu je na ustnice in na jeziku je čutil, da je slano.

Kaj se je tisti trenutek zgodilo z njim, ni nikoli mogel dognati; bilo mu je, kakor da se je v njem raztrgala nevidna vez, ki ga je dotlej uklepala, kakor bi se bila zdajci odvalila z njega mōra, ki ga je tlačila vse življenje. Čutil je samo eno, da je to slaven boj in da bo Larryja Boyntona ubil; videl je samo eno: protivnikov bikov vrat. Pognal se je s tal kakor vzmet, in samo na ta vrat je meril. Videl je, kako je groza šinila v nasprotnikov obraz, kako je sredi naskoka zastal in se umaknil; Jack je zgrešil skok in z razprostrtimi rokami pal na tla.

Se tisti mah pa je bil spet na nogah. Neizmerna moč mu je vroče udarila po žilah in mu zaključevala v koncih prstov. Hotel je samo eno: stisniti te prste okoli onega debelega vratu in poiskati, kje polje življenje. Kje je ostala groza? Da, tam je bila zapisana, na Boyntonovem obrazu. Zakaj? Njemu pa je bilo veselo v duši, igralo mu je v srečo, najrajši bi bil zapel, toda glas mu je prišel samo do stisnjenih zob in je zvenel kakor ječanje.

„Pomoč!“ je zarjovel Boynton. „To ni človek! To je tiger!“

Slepo in obupno je zamahnil po Jacku. „Pomoč!“ je kriknil. „Tiger! Hudič!“



KONRAD VEIDT

v zvočnem velefilmu „Zadnja četa“ (Die letzte Kompagnie).

Jackova roka je treščila na Larryjeva pleča, le-ta se mu je izmuznil in srajca se mu je raztrgala do pasu.

„Prekleti pes!“ je zahropel Jack. „Postavi se v boj!“

Zakaj Boynton se je bil zatekel v varstvo množice. Tam je stala v kotu Mary Doverjeva; zdaci se je zazdelo, kakor bi ona bila nagrada, za katero se borita. Jack je planil naravnost na ta od groze spačeni obraz. Obraz je izgubil. Nešteto rok se je vzdignilo in zagozdilo med njega in njegov plen; eden iz množice je vzdignil stol.

„Pa proti vsem!“ je pisnil Jack. Pograbil je najbližjo mizo za železno nogo, jo zavilhtil visoko v zrak in zalučal vsem tem ljudem na glave. Obenem se je zagnal naprej, pograbil prvi stol in ga zavrtil nad glavo.

Stol je s truščem pal na tla; glasni kriki so mu odgovorili. Trije obrazi so vstali pred njim in zagledal je umikajoči se Larryjev hrbet. Trikrat je udaril; njegovi pesti sta treščili v gnečo mahajočih rok, in trije obrazi so izgubili. Toda namestu njih so se prikazali drugi in se zgrnili okoli njega — spredaj, z vseh strani, od zadaj so pali po njem. Pa niso našli pravega kraja za svoje udarce, zakaj boril se je kakor volk, niti trenutek ni omahnil, naskakoval brez prestanka, planil sem, se zagnal tja in razbijal s pestmi. Vedno iznova in iznova je začutil pekoče udarce, toda nalik ostrogam so ga naganjale še bolj; in ves ta čas je bil v njem ta občutek sreče in sproščenosti, in srce mu je kipelo od veselja. Boril se je in vpil na glas, vse je pozival, naj se mu postavijo nasproti.

Tedajci je prevzela ljudi groza. Prekleli so ga bili, naskočili, več hkrati v gosti gneči, a zdaj so kričali samo še po prostoru, samo beg jim je bil v očeh in v stisnjenih grlih. Vrata so se zagozdila od navala, steklo je zažvenketalo in skozi okno so se zagnali begunci na prosto. Jack je še enkrat pograbil stol in ga zavilhtil kakor cepec.

In zdajci je bil sam. Zdrobljen kos lesa je imel v roki; petje mu je sililo iz ust in se sproščilo v divjem grohotu, sam ni spoznal lastnega glasu. Potlej je zagledal blede Sanfordov obraz, ki je strmel vanj iz temnega kota.

Deveto poglavje

TIGER V NOVEM STANOVANJU

„Tiger,“ je rekel glas za njegovim hrbtom, in ko se je obrnil, je zagledal Mary Doverjevo. Prihajala je k njemu in obraz ji je žarel.

„Tiger,“ je ponovila, „imeniten boksar ste. Sedite semkaj.“

Vzel je njeno roko v svojo krvavo šapo; z neprekritim občudovanjem se mu je nasmehnila.

„Stopite z menoj,“ je ukazala. „Sedite! In zdaj se ne ganite, dokler se ne vrnem.“

Izginila je skozi vrata in Sanford je pristopil k svojemu gospodu.

„Zdaj ali nikoli,“ je šepnil.

„Kaj?“

„Ven!“

„Kam?“

„Ven! Poslušajte me, ubili vas bodo.“

„Nezmisel. Za enkrat me imajo dovolj.“

„Dekle je odšlo. Morda je šla iskat ljudi.“

„Sanford, pustite strahove. Sploh pa imam važen razlog, da ostanem.“

„Kakšen neki?“

„Dama me je prosila!“

„Jaz pa vam lahko povem še boljšega, zakaj ne smete ostati.“

„Nu?“

„Poglejte v zrcalo —“

Pokorno je vstal; zagledal je strašen obraz z dolgo krvavo marogo in vse povsod rdeče lise, bil je malone kakor za boj poslikan Indijanec. Prikovan je obstal.

„Vaš lastni oče vas ne bi poznal.“

„Hvala Bogu,“ je vzkliknil Jack. „Za to sem hvaležen Bogu.“

Tedaj se je Mary Doverjeva vrnila s skledo vroče vode v eni roki in raznimi obvezami v drugi. Za njo sta prišla kuhar in oba natakarka, strahoma sta se splazila mimo Jacka in jela postavljati na svoja mesta stole in mize. Deklica je velela Sanfordu, naj prime skledo, in potlej je začela izpirati kri z obraza njegovega gospoda.

„Videla sem Craigieja pri boksanju in Johnstona, ki je bil kakor bik,“ je rekla, oprezno izpiraje njegovo čelo. „In tudi chicaškega Ramblerja sem videla v njegovih najboljših dneh, bil je čudovit, vam rečem, toda vas, tiger, nobeden ne doseže. Nobeden!“

„Fej!“ je vzkliknil Jack. „Kaj hudiča imate tu?“

Pritisnila mu je nekaj zoprno dišečega na čelo.

„To čisti rano. Mirno! Craigie je bil tako lagoten na nogah kakor mehurček iz milnice, in Johnie je imel levico, nekaj čudovitega! Še zdaj vidim, kako je udaril z njo! In Rambler, ta je bobnal ko toča, kadar je prišlo do boja na blizu.“

Stopila je korak nazaj in mu pogledala v obraz.

„Ko sem danes gledala ta boj, sem si izprva mislila: v nogah je uren in njegova levica ni iz lepenke, toda kje je pustil moč? In kaj je še tako dobro boksanje, če ne znaš prav udariti! Kakor jajca brez soli! Potlej pa je Larry vrgel steklenko in tedaj ste se prebudili.“

Z občudovanjem ga je pogledala.

„Tedaj šele sem videla, da ste se ves čas z njim samo igrali. In ko se je potlej spustil v beg, tedaj sem vedela, da ste najboljši boksarček, kar smo jih kdajkoli imeli. Pri ukročenem merjascu. In to že nekaj pomeni!“

Prijela ga je za pleča in ga potisnila nazaj na stol.

„Naslonite se in bodite mirni. Dobili ste nekaj okraskov in vam bodo ostali lepi črni in višnjevji spomini, če kaj ne ukrenem proti njim.“

Ožela je brisačo v vroči vodi in mu jo dela na obraz. Tako je moral molčati, ona pa je dalje govorila.

„Zdaj imate priliko, da se spočijete. Ne brigajte se za nič. Ni izključeno, da ne pride še enkrat do tepeža, preden izginete od tod. A kje vendar vzamete to moč, kadar sunete iz pleč?“ Njena roka je zdrknila po njegovi rami. „Spodobno laket imate, tiger, res, a to še ni dosti.“ Potlej je s konci prstov večje otipala hrbtne mišice. „Aha! Tu je doma moč! Skoro vselej je na hrbtu!“

Vzela mu je vročo brisačo. „Mary,“ je rekel Jack, „spretnejši ste od brivca.“

„Verjamem, a stvar še ni pri kraju,“ s temi besedami mu je pritisnila obliž na ranjeno sence. „Nikake brazgotine ne bo,“ se je začudila, „niti najmanjše brazgotine ne po takem pretepu! Nu, to je samo zato, ker ste tako hitri v nogah.“

Za trenutek sta se vjela s pogledom; videl je, kako so se njene oči razširile in bilo mu je, kakor bi mogel videti globoko vanje; zdajci pa se je njen pogled izpremenil in z vzdihom je stopila nazaj.

Nekaj kakor materinska nežnost je bilo v njenem vedenju, ko si je dajala skrb zanj, zdaj pa, ko je odstopila, je bilo, kakor da se mu je umaknila milje in milje daleč; njen glas je bil tako rahel kakor dotik njenih rok, zdaj pa je postal trd in ravnodušen. Prodirljivo ga je pogledala s strani.

„Tako, prijateljček, zdaj pa le brž stecite k svojim ljudem.“

„K svojim ljudem?“ je ponovil.

Zasmejala se mu je v obraz. Nato je vzela skledo Sanfordu iz rok in jo postavila na mizo.

„Vendar ne boste trdili, da spadate med nas.“

„Zakaj ne?“

„Nu, le mirno. Ne maram se prepirati z vami, vendar se nikar ne trudite, mene ne obrnete.“ Trdo se je zasmejala. „Poslušajte, gospod Vohljač, ali mar mislite, ker mi je vaš tovariš šepnil znamenje, da sem nasedla vašemu teatru? Kot boksarju vsa čast, kot ‚skrivni‘ pa mi na žalost ne imponirate.“ Umolknila je in mu mirno pogledala v oči.

„Ali res mislite, da sva jaz in moj prijatelj,“ je odvrnil Jack ter si skušal priklicati v spomin, kaj mu je bil rekel Sanford, „tajna policista?“

„Seveda ste,“ je prikimala deklica, „vsaj k nam gotovo ne spadate. Vaš prijatelj —“ vstala je in stopila do Sanforda. Nekaj na njegovem obrazu jo je zdajci vznemirilo. „Tega ne trdim,“ je zamrmrala in stopila nazaj. „Ne vem, kako je to, vaš tovariš utegne vendarle biti od tod. Ali da vi niste, vem, zdaj čisto gotovo. Ne maramo imeti posla z vami, gospod Vohljač, in česar koli že iščete pri nas, najbolje, da si izbijete iz glave, preden se oni vrnejo.“

Sanford se je pokorno nameril k vratom, toda Jack ga je z migom roke pozval nazaj. „Nikamor ne pojdeva,“ je oznanil. Potlej se je obrnil k Mary Doverjevi. „Saj imate hotel, ali ne?“

„Ne tiste vrste, da bi bilo kaj za vas,“ je odgovorila.

„Narobe, mislim, da dobim tu sobo, ki mi bo nenavadno ustrezala.“

„Tega pa res že ni več moči imenovati predrznost, to je že višek nesramnosti,“ je hladno odgovorila deklica. „Z ljudmi vaše sorte tu nimamo česa početi, gospod vohun. Ali bi radi okolico prevohunili? Mislite, da bi mogli ‚Pri ukročenem merjascu‘ kaj izvohati? Povem vam, kakšni ljudje semkaj prihajajo in odhajajo in to lahko sliši vsakdo od policijske tolpe. Imamo vse mogoče vrste ljudi, toda po večini so sami spodobni fantje. Med te spodobne ljudi se res časih pomeša tudi kaka baraba ali postopač ali svedrovec in podobna dokaj nedolžna svojat in vsi ti se večinoma potrudijo, da ne napravijo ničesar, kar bi bilo proti postavam. A prav takile nič prida ljudje kakor ste vi, ki se vtihotapijo, da vohljajo, jih tako dolgo gonijo in pode, da zaidejo nehote spet na krivo pot.“

Srd ji je nagnal kri v lica, ko je govorila, in visoko vzravnan je stala pred njim. „Mislite, da bi ‚skrivnemu‘, kakršni ste vi, dala sobo v najem? To vam povem v obraz: pri meni ne opravite ničesar. Res ste imeniten boksar in zastaven dečko, a z ljudmi vaše baže ne maram imeti posla.“

„Iz česa pa skleplate s toliko gotovostjo, da sem detektiv?“

„Dovolj mi je, če vidim moško dlan,“ je odgovorila, „in vašo sem videla, ko ste prej šli mimo moje mize. Oglejte si jo vendar!“ Prijela ga je za roko in jo dvignila kvišku. „Ali to priča o delu? Kaj takega pripovedujte drugim. Poglejte to obliko, te nohte, kako so na strani lepo opiljeni. Ha, ha, smešno!“

Spustila je njegovo roko in se zasmejala.

„In samo po tem skleplate, da sem detektiv?“

„Zadošča mi za dokaz, da niste izmed nas. Z delom se ne ukvarjate, policijski ogleduh tudi nočete biti. Kaj pa ste potem? Zakaj ste prišli k nam?“

„Nemara zato, ker imam te ljudi rad.“

Zasmejala se je. Če je molčala, so jo morale druge ženske v lepoti prekašale, kadar se je smejala, pa je bila nedosegljiva. Zvok nje-nega glasu ji je podelil še poslednji čar.

Jack se je proseče ozrl k Sanfordu, zakaj strežaj je razpolagal z besedami, ki bi deklico

utegnile prepričati; toda Sanford se je naredil neumnega, da je bilo Jacku obupati: ne prestando je strmel v nasprotno steno.

„Sprejem teh ljudi vanj je tedaj zelo uga-
jal?“ ga je vprašala.

„Častno besedo vam dam,“ je zdajci izpre-
govoril, „da nisem v nikaki zvezi s policijo.“

„Častno besedo?“ je ponovila in malo je
manjkalo, da ni spet prasnila v smeh. Toda
ko se je na stolu priklonil pred njo, se je
zresnila. „Častno besedo!“ je ponovila s čudno
resnim glasom, kakor da ni še nikoli čula, da
sme potrkati na moško čast. „Kaj ste?“ je
vprašala. Glas ji je ostro zvenel. „In česa
iščete?“

„K vašim ljudem spadam,“ je preprosto
odvrnil, „in želel bi, da bi me tudi imeli za
takega.“

„Kako pa ste postali naš?“

„Vzeli so me za svojega.“

„Dečki so vas vzeli za svojega? Saj so vam
vendar sifonko vrgli na glavo!“

„Prav zato se štejem k njim.“

„Kaj nameravate?“

„Ali res ne razumete, Mary Doverjeva? Rad
vas imam in bi hotel biti eden izmed vaših.
Poskusite z menoj, videli boste, da zaslužim
vaše zaupanje.“

Spet se je s svojimi velikimi živimi očmi
zagledala vanj, kakor da hoče prečitati bese-
de, natisnjene v njej neznanem jeziku. Videla
je bila, česa je zmožen s svojimi rokami, in v
njegovem obrazu je čitala nevarne možnosti.
A vendar se mu ni hotela ukloniti.

„Ali res ne vidite,“ je rekla, „da je v dveh
dneh po vas, če vztrajate na tem da ostanete?
Vsi naši dečki so vam na vratu. Vi ne spadate
k njim, in danes popoldne ste celi vrsti izmed
njih stopili na prste.“

On pa se je samo zasmel.

„Nu,“ je odgovorila Mary Doverjeva, „ne
bi rekla, da vas mrzim. Drugačni ste kakor
smo mi, in domišljam si, da ste vendarle spo-
doben možak. Dajva si še enkrat roko!“ A še
med tem, ko se je njegova roka sklenila okoli
njene, se je spet zresnila in obraz ji je postal
strog in trd. „Jamčiti hočem za vas, tiger, in
vam dam v najem sobo ‚Pri ukročenem mer-
jascu‘, toda pri prvi sumljivi kretnji —“ po-
menljivo je umolknila.

Deseto poglavje

TIGER DOBI SLUZBO

Ta premolk in trdi izraz v njenih očeh sta
Jacku razodela bolj kakor vse drugo, kar je
do tedaj videl, kako to dekle obvladuje može
v tanglu. Brez vsakršne nadaljne besede se je
obrnila in odšla skozi vežo in gor po stopni-
cah.

„Eno sobo ali dve?“ je vprašala.

„Dve,“ je odgovoril Jack.

Stala je na stopnici, ko ji je odgovoril, in
pri teh besedah se je obrnila in ju malce čudno
pogledala. „Po pet in trideset, dva in štiride-
set ali pet in šestdeset na mesec?“

„Pet in šestdeset,“ je odgovoril Jack. Še en-
krat ju je obletela z očmi, a rekla ni nič; že
dolgo je bila vajena vse na tihem preudariti
in premisliti in to bistri um, posebno pri žen-
ski. Pokazala jima je dve sobi na jugovzhod-
nem krilu hiše, obe sta imeli po dvojce velikih
oken; potlej je odprla vrata, ki sta spajali obe
sobi. S tremi besedami jima je pojasnila, kar
je bilo treba, in pokazala dvojce vrat in okno,
ki je gledalo na zasilne stopnice: kuhinjo, kop-
pel, izhod.

„Ali še česa želite?“

„Da, še nekaj. Pri vajah tam spodaj smo
razbili nekaj pohištva. Koliko to stane?“

„Niti ne pol tega, kar dobim od ljudi, ki
si pridejo ogledat bojišče. Stol, ki ste z njim
borili, postavim v kot — vsi ga bodo hoteli
otipati.“

Spet se je nasmehnila. „Izgubila sem samo
nekaj, svojega ‚venbacitelja‘, najmočnejšega
moža v tanglu.“

„Ali mislite, da se Boynton ne vrne več?“

„Tja, kjer je dobil batine?“ se je zasmejala.

„Med drugim,“ je rekel Jack, „potrebujem
dela. Ali me ne bi mogli porabiti namestu
Larryja?“

„Vas?“ je vprašala in ga široko pogledala.
Potlej ga je še enkrat premerila z očmi in je
bila videti zadovoljna. „Tiger,“ je rekla, „z
vami kot ‚venbaciteljem‘ bom imela najmir-
nejši lokal v tanglu. A na žalost ni mogoče.“

„Zakaj ne?“

„Ne morem vas plačati.“

„Koliko ste dali Larryju?“

Za slabo voljo

Oče svojemu sinu: „Karl, prinesi mi lestvo. Ura prehiteva dve minuti, moram jo popraviti.“ — Meni mati: „Nezmisel. Preden ti fant prinese lestvo, bosta ti dve minuti že davno v kraju.“

„Čujte, prijatelj, svetoval bi vam, da svojega cuc-ka prodaste, drugače ne bo nikoli miru v hiši. Včeraj, ko je moja hči učila petje, je spet cvilil in zavijal!“ — „Zelo žal, gospod — ona je začela!“

Profesor Albert Einstein ne mara slavnosti in zabav. Vendar zaradi svojega velikega ugleda dostikrat ne more kaj, da se ne bi odzval temu ali onemu vabilu, in seveda se mora potem oddolžiti ter tudi sam povabiti goste na čaj. Pri neki taki priliki so se že vsi gostje zbrali pri Einsteinu, dame v elegantnih popoldanskih toaletah, gospodje pa v smokingu, le domačina ni bilo od nikoder. Tedaj pa se odpro vrata in na pragu se pojavi Einstein — v spalnem plašču. Znameniti matematik ne razume. „Ne bom motil.“ zajeclja ves zmuden in pobegne iz sobe.

Ko je bil Beaumarchais zaprt v St. Lazaru, se je nekega dne razvil med njim in kaznjencem, ki je bil zaprt v isti celici, tale pogovor. „Moj oče,“ je rekel pesnik, „je bil pošten rokodelcec, a na žalost me ni mogel naučiti svoje obrti.“ „To je slabo,“ meni njegov sotrpin. „Ni tako slabo,“ odurne Beaumarchais, „znan sem namreč dobro harfo igrati in tako sem prišel na dvor.“ „To je dobro.“ „Ne preveč, ker so me zaradi predolgega jezika pregnati z dvora.“ „To je slabo!“ „Ne preveč, zakaj z mojo predrznostjo se je znal okoristiti imoviti gospod Paris-Duverney; videl je, da sem poraben zanj, in tako sem obogatel.“ „To je spet dobro!“ „Ne preveč; zaradi najinih skupnih kupčij so mi po njegovi smrti naprtili pravdo, ki me je malone upropastila. Res pa je, da sem se v tem trikrat oženil.“ „To je slabo!“ „Nu, ni bilo tako hudo; zakaj vselej, preden sem se še utegnil kesati, da sem se oženil, sem postal vdovec. Da se potolažim, sem napisal dramo ‚Evgenijo‘, ki so jo pri premijeri izžvižgali.“ „To je pa spet slabo.“ „O, ne, ni bilo tako hudo. Bil sem trdno prepričan, da mora stvar uspeti. Takrat sem spoznal, kaj vse moreš občinstvu dati. Od takrat uporabljam to poslovno tajnost z največjim uspehom. Nekaj dni nato sem se seznanil z vojvodo Chaulnesom, še bolj pa z njegovo mlado, lepo ljubimko.“ „To je pa imenitno!“ „Ne preveč, zakaj to prijateljstvo mi je nakopalo lepo porcijo brc in zausnič in tole prijetno bivanje v ječi.“

Morda že pokašljujete? Skrajni čas je, da pustite kajenje! Z eno steklenico Nikoprost, ki stane samo 56 Din, se odvadite takoj! Kdor naroči 5 steklenic, dobi poštne prosto. Razpošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega, 17/r.

Istvan živi s svojim očetom na zapuščeni kmetiji. Sam. To se pravi, s konji. Istvanu je 24 let in ni še nikoli videl ženske.

„Oženiti se bo treba, Istvan!“ meni skrbni oče, in: „Igen, prav rad!“ odgovori pokorno sin.

Stari se tedaj odpravi po nevesto in jo res pripelje na zapuščeno kmetijo. Istvan se oženi, pa ne ve, kaj bi z ženó. „Mlad je še in neroden ta Istvan,“ si reče stari, „pred menoj ga je sram — moram ga pustiti samega.“ To rekši se poslovi od Istvana, mu pomembno pomežikne in diskretno izgine.

Čez teden dni je spet doma. „Nu, Istvan, kje ti je ženka?“

„Kérem, prosim te, hotela je zajahati žrebca in je padla, si na žalost zlomila nogo, sem jo moral, prosim te, na mestu ustreliti!“

Janezek je šel s svojim očetom v Zagreb, da si ogleda tamošnji živalski vrt. „Nu, kako je bilo?“ ga upraša mati, ko se drugi dan pozno zvečer vrnela. „Zelo lepo, mama,“ ji odgovori sinček. „Škoda samo, da nisva videla vseh živali. Tja, kjer je bilo napisano ‚Pri belem medvedu‘ in ‚Pri rjovečem levu‘, je šel pogledat samo oče, mene je pa pustil zunaj.“

„Gospod doktor, prosim vas, povejte mi odkrito, kaj mi je. Pa ne po latinsko, ampak lepo po slovensko, da bom razumel.“ — „Predobro se vam godi, razumete? Preveč se bašete, preveč pijete in premalo delate.“ — „Hvala lepa, gospod doktor. Zdaj mi pa vendarle recite še po latinsko, da povem svoji ženi.“

Ona: „Bodi enkrat odkrit, ljubi možiček! Če je po smrti kako življenje, ali bi se veselil svidenja z menoj?“ — „Veš kaj, draga, če sem že enkrat mrtev, potem bi hotel vsaj mir imeti.“

„Zakaj pa je gospod Golob zmerom tako žalosten?“ — „Veste, ti večni veseli dogodki v njegovi rodbini!“

„Ne razumem, da more človek hoditi okoli s tako umazanim ovratnikom. Vsaj obrnil bi ga na drugo stran!“ — „Na katero? Ali si že slišal, da bi imel ovratik tri strani?“



Priložnostni nakup

Krasen luksuzni avto, rabljen samo na eni vožnji, malone nov, prodam. Potrebna so neznamna popravila. Izredna prilika! Ne zamudite! Voz je takoj dobavljiv.

KAZ OBETA KINO

Elitni Kino Matica

Tel. 21-24

ZVOČNI KINO V LJUBLJANI

Edini zvočni kino v Ljubljani z najboljšo svetovno aparaturu Western Electric. — Nemški zvočni vefilm športa in ljubezni *NOČ JE NAJINA!* (Die Nacht gehört uns!) Hans Albers - Charlotte Ander.

Izven sporeda še: *PARIŠKI KONCERT LJUBLJANSKE GLASBENE MATICE V ZVOČNEM FILMU.* Velesezacija! Naši znanci, sorodniki, prijatelji govore in pojo v tonfilmu!

Kino Ljubljanski Dvor

Telefon 27-30

RICHARD TALMADGE takozvani človek iz gume v filmu senzacij *ZIMJEVI MILIJONI.*

Kino Ideal

NOČNI GUSAR Victor Mc Laglen.

MR. BAHOVEC



„PLANINKA“ zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborno pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napevanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajah in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

6 ter stane zavojček 20 Dln

<p>Agfa Kodak Zeiss-Ikon Voigtländer</p>	}	<p>Foto kino aparati</p>
---	---	---

**Stalno v zalogi
foto-materijal**

Janko Pogačnik

Ljubljana
Tavčarjeva ulica šte. 4.

23



Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev peclini prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate ledi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinoevega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se daša 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbirno izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljnih, finih in najfinejših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.